

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/10/2020
Identifikačné číslo spisu:	9514100084
Dátum vydania rozhodnutia:	11.01.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:9514100084.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného V. W., pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 11. januára 2023 v Bratislave dovolanie obvineného V. W., podané prostredníctvom obhajcu JUDr. Tibora Timára, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. júla 2020, sp. zn. 6 To 10/2016, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného V. W. sa odmieta.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“ alebo „súd“) rozsudkom z 27. októbra 2014, č. k. PK-1T/20/2014-282 uznal obvineného V. W. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe, že

dňa 16. januára 2013 v Šali na OO PZ ako referent stálej služby, po tom, čo o 20.41.18 hod. obdržal na svoj súkromný mobilný telefón SMS správu od Mgr. Q. B. so žiadosťou o zistenie informácií súvisiacich so zadržaním V. H. dňa 16. januára 2013 a s návrhom: „Za info 50e do hodiny“, sa o 20.44.37 hod. s Mgr. B. telefonicky spojil, ktorý mu upresnil požiadavky na informácie, ako aj ponuku slovami ...tak hovorím pade pre teba hned'..., po čom obžalovaný informácie služobnou linkou u kolegu PMJ Trnava zistil a o 21.04.42 hod. opäť zo súkromného mobilného telefónu zavolať Mgr. B. a slovami „tak, jak si sľúbil“ akceptoval jeho ponuku a po jeho príchode na OO PZ mu oznámil, ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené.

Súd prvého stupňa za to obvinenému V. W. uložil podľa § 329 ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia [§ 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák.]. Súčasne mu podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil trest zákazu činnosti - vykonávať štátnu službu príslušníka Policajného

zboru na dobu 5 (päť) rokov.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený V. W.Í. odvolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015 spojil podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a § 21 ods. 3 Tr. por. per analogiam na spoločné konanie trestnú vec obvineného V. W. s trestnou vecou odsúdeného Mgr. Q. B., vedenou na súde prvého stupňa pod sp. zn. PK-2T/19/2014 s tým, že vec bude vedená na najvyššom súde pod sp. zn. 1 To 1/2015. Následne rozsudkom z toho istého dňa, sp. zn. 1 To 1/2015 podľa § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol tak, že obvineného V. W. podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 2. júla 2014, č. k. VII/2 Gv 62/13/1000-33 pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný. Zároveň podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 324 Tr. por. per analogiam zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014 a za použitia čl. 6 ods. 1 Dohovoru a § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. zastavil trestné stíhanie Mgr. Q. B. za skutok kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Na podklade dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky a ministra spravodlivosti Slovenskej republiky najvyšší súd ako dovolací súd rozsudkom zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015 rozhodol, že z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a), písm. i), § 371 ods. 3 Tr. por. sa podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovuje, že napadnutým rozsudkom, ako aj v konaní, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a), § 322 ods. 3, § 285 písm. a), § 10 ods. 1, ods. 8 Tr. por., § 131 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného V. W. a v ustanoveniach § 324, § 215 ods. 1 písm. a) Tr. por. v prospech obvineného Mgr. Q. B.. Dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu, konanie tomuto rozsudku predchádzajúce, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad; rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste vo vzťahu k obvinenému Mgr. Q. B., tým ostal nedotknutý. Zároveň podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. najvyššiemu súdu prikázal, aby trestnú vec obvineného V. W.Í. v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Najvyšší súd ako súd odvolací vec opätovne prejednal a rozsudkom z 22. júla 2020, sp. zn. 6 To 10/2016 podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o trestoch. Postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám obvinenému uložil podľa § 329 ods. 2, § 36 písm. j), § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 30 (tridsať) mesiacov, ktorého výkon podmienenečne odložil za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe v trvaní 3 (troch) rokov [§ 51 ods. 1 s použitím § 49 ods. 1 písm. a), § 51 ods. 2 Tr. zák.]. Zároveň obvinenému uložil podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. h) Tr. zák. ako súčasť probačného dohľadu povinnosť spočívajúcu v príkaze podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom súdu výchovnému programu so zameraním na predchádzanie páchania korupčnej trestnej činnosti a podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. trest zákazu činnosti - vykonávať štátnu službu príslušníka Policajného zboru na 5 (päť) rokov.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal obvinený V. W., prostredníctvom zvoleného obhajcu JUDr. Tibora Timára, dovolanie a doplnenie dovolania z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Tr. por. s tým, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu; rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v prvom rade poukázal na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, ktorý konštatoval nemožnosť polemizovania s názormi dovolacieho súdu v zrušujúcom rozhodnutí a teda nemožnosť skúmania odvolacích námietok „ku kompetencii inšpekčnej služby PZ ako orgánu činného v trestnom

konaní, zákonnosti zadováženia komunikácie medzi obžalovanými V. W. a Mgr. Q. B. na základe odpočúvania „v inej“ trestnej veci podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane pred odpočúvaním, vierohodnosti svedka Mgr. Q. B., zachovania totožnosti skutku a tiež naplnenia znaku obstarávania vecí všeobecného záujmu v zmysle § 329 ods. 1 a § 131 ods. 1 Tr. zák.“ Podľa obvineného sa dovolací súd v predmetnom rozsudku nevyrovnal so všetkými námietkami týkajúcimi sa zákonnosti zadováženia komunikácie medzi obžalovaným V. W. a Mgr. Q. B., preto sa nimi mal zaoberať odvolací súd. Tieto námietky sú spôsobilé založiť nezákonnosť napadnutých rozsudkov súdov nižšieho stupňa.

Obvinený ďalej namietal nezákonnosť získania prepisu informácie na základe použitia informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane pred odpočúvaním (ďalej len „zákon č. 166/2003 Z. z.“) a jeho nepoužiteľnosť, nakoľko žiadosť o vydanie súhlasu neobsahovala zákonné náležitosti (informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní trestnej činnosti) a bola porušená zásada pomeru špeciality pri procesnom postupe získania dôkazu, keďže orgány činné v trestnom konaní disponovali relevantnými poznatkami o podozrení zo spáchania, resp. páchania trestného činu, a preto sa malo postupovať podľa Trestného poriadku. Dôkaz získaný podľa zákona č. 166/2003 Z. z. možno v trestnom konaní použiť iba za splnenia kumulatívnych podmienok - dôkaz bol získaný zákonným spôsobom a jeho získanie podľa zákona č. 166/2003 Z. z. nesmie obchádzať ustanovenia Trestného poriadku. V tejto súvislosti obvinený bližšie rozobral uvedené podmienky. Nakoľko orgány činné v trestnom konaní v čase pred spáchaním skutku (16. januára 2013) disponovali informáciami o trestnej činnosti príslušníkov Policajného zboru (záujmovou osobou bol svedok Mgr. Q. B.K.), mali postupovať podľa Trestného poriadku. V opačnom prípade využili inštitúty zákona č. 166/2003 Z. z. opakovanými vyžiadanými súhlasmi, ktoré boli navyše nedostatočne odôvodnené. Sudca Krajského súdu v Bratislave iba všeobecne opísal, že doposiaľ použité prostriedky operatívno-pátracej činnosti neboli účinné, pričom konkrétny prostriedok operatívno-pátracej činnosti nebol špecifikovaný. Obvinený v nadväznosti na to rozsiahlym spôsobom poukázal na dôvody, pre ktoré musia byť už v žiadosti o vydanie súhlasu konkretizované všetky skutočnosti upravené v ustanovení § 4 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z. a aké následky z ich absencie vyplývajú. Na podporu svojich tvrdení o potrebe riadneho odôvodnenia nielen žiadosti, ale aj samotného súhlasu, poukázal na čl. 152 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ako aj na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (bližšie nešpecifikované) a Súdneho dvoru EÚ vo veci Hoechst z 21. septembra 1989. Z dôvodu absencie daných informácií mal sudca Krajského súdu v Bratislave predmetnú žiadosť vrátiť ako neúplnú. Vzhľadom na neodôvodnenie žiadosti a súhlasu bol príkaz nezákonný, čo malo dopad aj na zákonnosť dôkazov a zásadu stíhania len zo zákonných dôvodov.

Nezákonnosť a nepoužiteľnosť predmetného dôkazu spočíva aj v tom, že zákon č. 166/2003 Z. z. neobsahuje právo na účinný prostriedok nápravy. Citovaný zákon neposkytuje dostatočné záruky proti zneužitiu opatrení na tajné odpočúvanie osôb a nie je preto ani v súlade s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Weber a Soravia proti Nemecku z 29. júna 2006), čo deklaroval aj Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. PL.ÚS 10/2014. Súd mal prihliadnuť, že použitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktoré majú prednosť pred zákonom a je nimi Slovenská republika viazaná, a preto na jeho základe nie je možné vykonať dôkaz v predmetnom trestnom konaní.

Odvolací súd sa vyššie uvedenými námietkami obvineného nezaoberal, pričom tieto neboli predmetom prvého dovolacieho konania, resp. dovolací súd sa k nim vyjadril iba veľmi stručne. Tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces a k zásadnému porušeniu práva na obhajobu. V tejto súvislosti ďalej uviedol, že odvolací súd mal diferencovane pristupovať k hodnoteniu zákonnosti a prípustnosti dôkazov a následne k nim spraviť závery o ich ne/použiteľnosti. Vo vzťahu k postupu dovolacieho súdu a konštatovaniu o nevyužití práva konečného návrhu obvinený namietol, že v zmysle ustanovenia § 295 ods. 3 druhá veta Tr. por. bol dotknutý uvedeným rozsudkom, a preto záverečný návrh mal prednášať ako posledný a nie prokurátor. Postup dovolacieho súdu bol nesprávny a nezákonný.

V záverečnej časti dovolania obvinený upriamil pozornosť na ne/zákonnosť dôkazov zhromaždených vyšetrovateľom Inšpekcie ministerstva vnútra Slovenskej republiky, ktorý priamo podlieha ministrovi vnútra. Slovenská jurisdikcia zatiaľ na danú otázku nedostala relevantnú právnu odpoveď z Európskeho súdu pre ľudské práva, pretože podnet na vydanie poradného stanoviska môže byť uplatnený iba v rámci dovolacieho konania, pričom je potrebné zodpovedať 2 otázky, ktoré sú závislé na vyhodnotení zákonnosti dôkazov v predmetnom konaní (či dôkazy získané vyšetrovateľom Inšpekcie ministerstva vnútra sú dôkazmi pre zákonné, nestranné a spravodlivé trestné stíhanie v intenciách Dohovoru; či predmetom normatívnej vnútroštátnej právnej úpravy o tajnom odpočúvaní fyzickej osoby musí byť aj právna úprava účinného prostriedku nápravy proti neoprávnenému používaniu osobitných opatrení, najmä v rozsahu ochrany súkromia zaručenej čl. 8 ods. 2 Dohovoru. Z tohto dôvodu obvinený navrhol, aby v zmysle ustanovenia § 379 ods. 3 Tr. por. bolo prerušené dovolacie konanie a predseda dovolacieho senátu požiadal Európsky súd pre ľudské práva o vydanie poradného stanoviska k predmetným otázkam.

Súčasne obvinený dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že napadnutými rozhodnutiami a konaním, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon najmä v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 9, § 119 ods. 2, § 168 ods. 1 Tr. por., § 7 ods. 2 prvá veta, § 4 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z., § 115 Tr. por., čl. 8 ods. 2 Dohovoru, § 295 ods. 3, § 321, § 322 Tr. por. Zrušil napadnuté rozsudky, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Predseda senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie prokurátorovi.

Prokurátor sa nestotožnil s názorom obvineného o naplnení dovolacích dôvodov, pričom s jednotlivými argumentmi sa vyrovnali už súdy nižšieho stupňa. Napadnuté rozsudky považoval za zákonné a spravodlivé, preto dovolaciemu súdu navrhol dovolanie obvineného v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť, pretože nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Vyjadrenie prokurátora bolo doručené obhajcovi a obvinenému, ktorí na neho nereagovali.

Obvinený podaním z 10. februára 2021, doručeným najvyššiemu súdu 11. februára 2021, doplnil dovolanie o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. s tým, že skutok vo výroku rozsudku nie je trestným činom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Získané informácie nemali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu. Odvolací súd sa s touto právnou skutočnosťou nevyrovnal, pričom nepoukázal na relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval zavinenie obvineného. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na výsledky dokazovania, z ktorých vyplývalo, že obvinený nevedel o zneužití informácií v prospech V. H.. Obvinený poskytol informácie o okolnostiach zadržania V. H. Mgr. Q. B. ako kolegovi. Skutok je nesprávne právne kvalifikovaný aj vo vzťahu, že obvinený sa ho dopustil ako verejný činiteľ. Obvinený pri získavaní informácií nevykonával právomoc verejného činiteľa, pretože nerozhodoval s prvkom moci, a teda nebol verejným činiteľom.

Z dôvodu porušenia zákona v neprospech obvineného dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že rozsudkami súdov nižšieho stupňa a v konaní, ktoré im predchádzalo, bol porušený zákon najmä v ustanoveniach § 329 ods. 1, ods. 2, § 128 ods. 1, § 8 Tr. zák. Zároveň zrušil obe rozhodnutia, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Špecializovanému trestnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dovolací súd zaslal doplnenie dovolania prokurátorovi, ktorý možnosť vyjadriť sa nevyužil.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Tr. por.],

bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom zvoleného obhajcu [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., § 373 ods. 1 Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.), spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolací súd zistil, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Pred odôvodnením rozhodnutia je nutné ozrejmiť zloženie senátu.

Dovolanie obvineného bolo najvyššiemu súdu predložené 30. novembra 2020. V čase nápadu veci boli v zmysle Rozvrhu práce na rok 2020 v znení Opatrenia č. 19 do senátu 2 TdoV zaradení predsedovia senátu JUDr. Peter Hatala, JUDr. Juraj Kliment, stáli členovia JUDr. Jana Serbová (v súčasnosti JUDr. Jana Kostolanská), JUDr. Pavol Farkaš, JUDr. Alena Šišková a náhradní členovia JUDr. Martin Piovarsky a JUDr. Peter Štíft. Stálej členke senátu JUDr. Alene Šiškovej zanikla funkcia sudcu (odchod do dôchodku) ku dňu 1. augusta 2021, preto ju nahradil prvý náhradný člen senátu JUDr. Martin Piovarsky, ktorému však zanikla funkcia sudcu k 1. januáru 2023. Namiesto neho nastúpil ďalší náhradný člen senátu JUDr. Peter Štíft.

Najvyšší súd ďalej poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných vád. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy. Z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (bližšie viď R 120/2012).

Obvinený nepodradil jednotlivé námietky pod konkrétne dovolacie dôvody, preto ich subsumpciu vykonal dovolací súd. Tá istá námietka však nemôže byť predmetom skúmania v rámci viacerých dovolacích dôvodov. Pritom platí, že námietka sa primárne podradí pod príslušný špeciálny dôvod dovolania, nie aj pod všeobecný dôvod.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. Z dikcie citovaného dovolacieho dôvodu je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu potom o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby. Výnimočne môže ísť aj o porušenie iných obhajovacích práv obvineného, ktorých porušenie sa prejaví na jeho postavení zásadným spôsobom.

Medzi práva na obhajobu patrí aj právo obvineného predniesť ako posledný konečný návrh.

Podľa § 295 ods. 3 Tr. por. po vykonaní dôkazov udelí predseda senátu slovo na konečné návrhy. Ak je osobou, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím, obvinený, má právo hovoriť posledný. Ak je obvinený mladistvý, konečný návrh môže predniesť aj zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a

sociálnej kurately a zákonný zástupca.

Podľa § 44 ods. 2 Tr. por. obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený, a vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 ods. 1 až 4.

Zo zápisnice z verejného zasadnutia konaného pred odvolacím súdom 22. júla 2020 je zrejmé, že obvinený sa zasadnutia nezúčastnil. Práva obvineného zastupoval jeho obhajca, ktorý po udelení slova na konečné návrhy uviedol, že nevyužíva právo záverečného návrhu (č. l. 710). Námietky proti prípadnému nesprávnemu postupu odvolacieho súdu neuplatnil.

Ustanovenie § 295 ods. 3 veta druhá Tr. por. výslovne uvádza, že právo na prednesenie konečného návrhu ako poslednému v poradí prislúcha priamo obvinenému, nie jeho obhajcovi. „V prípade potreby poradie na konečné návrhy určí predseda senátu (samosudca). Obvinený má však právo hovoriť ako posledný.“ (Minárik, Š. a kol. Trestný poriadok. Stručný komentár. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r. o., 2006, 2010, 793 s.). Napriek tomu, že v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Tr. por. obhajca robí v mene obvineného úkony, nemá všetky oprávnenia obvineného. „Obhajca zastupuje obvineného na úkonoch v trestnom konaní, ktoré obvinený vykonáva ako subjekt trestného konania, resp. ako strana, ak to umožňuje povaha úkonu (napr. nemôže zastupovať obvineného v prípade výsluchu obvineného alebo pri vyjadrení na hlavnom pojednávaní podľa § 271 ods. 1). To znamená, že oprávnenia obhajcu nie sú zhodné s oprávneniami obvineného. Jedinou výnimkou je konanie proti ušlému (§ 358 až 362), v ktorom má obhajca rovnaké práva ako obvinený (§ 359).“ (Minárik, Š. a kol. Trestný poriadok. Stručný komentár. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Bratislava: IURA EDITION, spol. s r. o., 2006, 2010, 177 s.).

Obvinený sa verejného zasadnutia nezúčastnil, preto ani nemohlo dôjsť k porušeniu jeho práva na obhajobu z dôvodu nesprávneho poradia pri konečných návrhoch. Navyše bol riadne zastúpený obhajcom, ktorý sa prednesenia konečného návrhu vzdal. Z argumentácie obvineného v dovolaní súčasne ani nie je možné zistiť, ako by domnelý nesprávny postup mohol ovplyvniť rozhodnutie odvolacieho súdu.

Obvinený vzhliadol naplnenie daného dovolacieho dôvodu aj pre nevyrovnanie sa odvolacieho súdu s jeho námietskami.

V tejto súvislosti je nutné pripomenúť, že v trestnej veci obvineného išlo o v poradí druhé odvolacie konanie, po zrušení pôvodného rozhodnutia odvolacieho súdu rozsudkom dovolacieho súdu zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015, s tým, že dovolací súd sa v citovanom rozhodnutí zaoberal obdobnou argumentáciou obvineného (na čo poukázal aj samotný odvolací súd s uvedením konkrétnych námetok z odvolacieho konania). Odvolací súd bol zároveň viazaný právnym názorom vyjadreným dovolacím súdom. V rámci hodnotenia dôkazov nevyhovel návrhom obvineného na vykonanie ďalších dôkazov, čo riadnym spôsobom odôvodnil (str. 11 - 12 napadnutého uznesenia). Pri preukázaní viny obvineného sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa a v tomto smere odkázal na odôvodnenie jeho rozhodnutia.

Na margo námietky obvineného o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poznamenáva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námetku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa.

Možnosť odôvodnenia rozhodnutia odkazom na rozhodnutie nižšieho stupňa akceptuje aj súdna prax

Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho, resp. sťažnostného súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie (resp. sťažnostné) konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (m. m. IV. ÚS 160/2011).

Rovnako podľa Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) nie je v rozpore s právom na spravodlivý proces, ak odvolací súd stručne odôvodní svoje rozhodnutie tým, že prevezme odôvodnenie súdu nižšieho stupňa, avšak musí byť zrejmé, že sa skutočne zaoberal s predloženými podstatnými otázkami a neuspokojil sa len so závermi súdu nižšieho stupňa (bližšie rozsudok ESLP Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, č. 20772/92). Pokiaľ sa súd rozhodne odkázať na odôvodnenie rozhodnutia súdu nižšieho stupňa, môže byť taký postup v každom prípade prípustný len za podmienky, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu je možné považovať za dostatočne odôvodnené (rozsudky ESLP Boldea proti Rumunsku z 15. februára 2007, č. 19997/02; Albert proti Rumunsku zo 16. februára 2010, č. 31911/03; Hirvisaari proti Fínsku z 27. septembra 2001, č. 49684/99).

Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu je zrejmé, že sa zaoberal odvolacími námietkami obvineného (v kontexte skôr vyslovených záverov nadriadeného súdu) s tým, že dokazovanie vyhodnotil v súlade s názormi vyjadrenými v rozsudku súdu prvého stupňa. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že námietky obvineného v odvolacom konaní smerovali k spochybneniu zákonnosti dôkazov, čím sa bude dovolací súd zaoberať nižšie.

Vzhľadom na uvedené dovolací súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Nosná časť argumentácie obvineného spočívala v namietaní ne/zákonnosti prepisov odposluchov z dôvodu neúplnosti žiadosti na vydanie súhlasu v zmysle zákona č. 166/2003 Z. z. a absencie účinného prostriedku nápravy podľa citovaného zákona, ako aj v polemike s postavením a oprávnením inšpekčnej služby vykonávať úkony v predmetnej trestnej veci.

Vô vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. je potrebné podotknúť, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať len v takých prípadoch, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (R 24/2020-I).

Zároveň v rámci dovolaní iniciovaného prieskumom odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Tr. por.), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

I. Vô vzťahu k otázke vyriešenej po zrušení dovolaní napadnutého rozhodnutia právnym názorom dovolacieho súdu (§ 391 ods. 1 Trestného poriadku) nie je možné prostredníctvom dovolania, podaného

proti právoplatnému rozhodnutiu vydanému v novom konaní, úspešne uplatniť odlišný právny názor; rozhodnutím v kontexte tzv. kasačnej viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu (podľa naposledy označeného ustanovenia) totiž nemôže byť porušený zákon v zmysle § 368 ods. 1, resp. § 386 ods. 1 Trestného poriadku. Opačný záver by vo vzťahu ku konkrétnemu právoplatnému rozhodnutiu, negujúc požiadavku právnej istoty, umožňoval neurčitý počet jeho obsahovo protichodných zmien bez zistenia akejkoľvek novej skutočnosti (jej zistenie sa rieši obnovou konania pri splnení jej zákonných podmienok).

II. Viazanosť právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku sa týka (len) právneho názoru vysloveného v odôvodnení rozsudku dovolacieho súdu na otázku, ktorá bola dôvodom vyslovenia porušenia zákona v zmysle § 386 ods. 1 Trestného poriadku. Riešením tejto otázky podľa pokynov dovolacieho súdu, eventuálne aj vykonaním úkonov nariadených dovolacím súdom, je vymedzený „potrebný rozsah“ opätovného prerokovania veci v novom konaní (§ 388 ods. 1 Trestného poriadku); nie je vylúčené vykonanie nového konania aj v širšom rozsahu, musí však byť rešpektovaný zákaz zmeny k horšiemu podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku (R 45/2017).

Ak je podané dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu vydanému v novom konaní potom, ako bolo skoršie rozhodnutie v danej veci v dovolacom konaní zrušené, je dovolací súd povinný sa vecne vysporiadať len s takými námietkami, ktoré neboli predmetom predchádzajúceho dovolacieho konania, a teda ktoré nanovo vyvstali po jeho predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí v novom konaní a rozhodnutí, a tiež s takými, ktoré síce boli predložené dovolaciemu súdu už skôr, ale tento sa s nimi vecne nevysporiadal, nie však z dôvodu, že by ich opomenul, ale preto, že bude potrebné sa s nimi vysporiadať v rámci novootvoreného konania, a napadnuté rozhodnutie zrušil pri konštatovaní opodstatnenosti inej námietky, ktorá primárne odôvodňovala nezákonnosť rozhodnutia a vylučovala prieskum ostatných námietok (napr. rozhodnutie nepríslušného súdu alebo súdu v nezákonnom zložení). Je tomu tak z dôvodu, že dovolací súd nemôže preskúmať zákonnosť a odôvodnenosť svojho skoršieho rozhodnutia, keďže proti nemu nie je opravný prostriedok prípustný (§ 392 ods. 2 Trestného poriadku) [R 51/2021].

V nadväznosti na argumentáciu obvineného je opätovne potrebné zdôrazniť, že ide o v poradí druhé dovolanie v danej trestnej veci, keď pôvodné oslobodzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu bolo zrušené, na podklade dovolaní podaných generálnym prokurátorom Slovenskej republiky a ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky, rozsudkom najvyššieho súdu zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015. Dovolací súd sa (v obdobnom zložení ako teraz) zaoberal zákonnosťou inšpekčnej služby, jej oprávneniami vykonávať úkony trestného konania a podávať sudcovi žiadosti o súhlas s použitím informačno-technického prostriedku podľa zákona č. 166/2003 Z. z., zákonnosťou dôkazov získaných z odposluchov v nadväznosti na obvineným (v rámci vyjadrenia k dovolaniu) namietanú neúplnosť žiadostí o vydanie súhlasu a nedostatočnými zárukami proti zneužitiu na základe zákona č. 166/2003 Z. z.

Dovolací súd považoval inšpekčnú službu „...za oprávnený štátny orgán, s kompetenciou vykonávať úkony podľa Trestného poriadku“ (rozsudok najvyššieho súdu zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015, str. 20). A vyšetrovateľa zaradeného do inšpekčnej služby ako oprávneného „...začať trestné stíhanie, vzniesť obvinenie, ako i vykonávať ďalšie procesné úkony trestného konania“ (rozsudok najvyššieho súdu zo 6. júna 2016, sp. zn. 2 TdoV 11/2015, str. 20). Z tohto dôvodu nebolo možné vylúčiť získané dôkazy ako nezákonné.

Dovolací súd taktiež na str. 23 - 24 rozsudku odôvodnil splnenie všetkých obsahových náležitostí žiadosti o vydanie súhlasu v zmysle ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z. na margo namietanej absencie dostatočne konkrétnych informácií odôvodňujúcich predchádzajúce neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie a dokumentovanie trestnej činnosti, vrátane vydania súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov zákonným sudcom (str. 22 citovaného rozsudku).

Rovnaká argumentácia obvineného, ktorú použil aj v odvolacom konaní, bola teda predmetom prvého dovolacieho konania, preto sa ňou dovolací súd v aktuálne prejednávanej veci nemohol zaoberať.

Nad rámec dovolací súd len uvádza, že v prvom dovolacom rozhodnutí sa zaoberal aj ne/zákonnosťou výpovede svedka Mgr. Q. B. so zhrnutím dôkazov, na ktorých postavil odôvodnenie o vine súd prvého stupňa (str. 25 - 26 citovaného rozsudku). Preto je tvrdenie obvineného o nedostatočnom vyrovnaní sa dovolacieho súdu s argumentáciou obvineného a z toho plynúca povinnosť odvolacieho súdu opätovne vyhodnotiť zákonnosť jednotlivých dôkazov účelové, v snahe za akúkoľvek cenu zvrátiť nepriaznivé rozhodnutie.

Pokiaľ ide o absenciu účinného prostriedku nápravy v zákone č. 166/2003 Z. z., obvinený má možnosť domáhať sa preskúmania zákonnosti vydania súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov a podmienok, za ktorých bol vydaný, v súdnom konaní, vrátane konania pred odvolacím a dovolacím súdom. V tejto súvislosti obvineným uvádzaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 10/2014, sa vôbec netýkal zákona č. 166/2003 Z. z. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí vyslovil nesúlad ustanovení § 58 ods. 5 až 7, § 63 ods. 6 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, § 116 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov a § 76a ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov s čl. 13 ods. 4, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3 a čl. 22 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 2 a 3 a čl. 13 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 Dohovoru z dôvodu všeobecného zberu a uchovávanía údajov komunikujúcich strán (s výnimkou obsahu komunikácie) bez akéhokoľvek podozrenia, resp. vzťahu k možnému páchaniu trestnej činnosti.

Zákon č. 166/2003 Z. z. naopak obsahuje jasné podmienky, za ktorých je možné odpočúvanie uskutočniť, pričom účelom použitia informačno-technických prostriedkov je zachytenie skutočného obsahu komunikácie.

Pokiaľ ide o inšpekčnú službu, na podporu posilnenia nezávislosti kontroly činnosti ozbrojených zborov bol zákonom č. 6/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 6/2019 Z. z.“) s účinnosťou od 1. februára 2019 zriadený Úrad inšpekčnej služby ako osobitná súčasť Policajného zboru s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, na odhaľovanie, vyšetrovanie a skrátené vyšetrovanie trestných činov príslušníkov ozbrojených bezpečnostných zborov (§ 4a ods. 1 veta prvá zákona č. 6/2019 Z. z.). Na jeho čele je riaditeľ, ktorý zodpovedá vláde. Vnútornú organizáciu Úradu inšpekčnej služby určuje minister vnútra Slovenskej republiky na návrh riaditeľa. Podľa prechodných ustanovení § 567o Tr. por. sa konanie začaté pred 1. februárom 2019 dokončí podľa predpisov účinných do 31. januára 2019.

Nezákonnosť inšpekčnej služby nebola, s výnimkou rozsudku najvyššieho súdu z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015, vyslovená, a to ani žiadnym rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky. Z prechodných ustanovení k Trestnému poriadku je zároveň zrejmé, že na dovtedajšie začaté konania sa aplikujú ustanovenia starých predpisov, kedy vyšetrovanie trestných činov policajtov viedla práve inšpekčná služba.

Ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. nebol naplnený.

V nadväznosti na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je v prvom rade potrebné zdôrazniť, že dovolanie z citovaného dôvodu možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom.

Spomenutý dovolací dôvod naplňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného trestu, súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.) a pod., i ukladanía trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku.

Ďalej je potrebné uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre dovolanie ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Tr. por.).

V zmysle ustanovenia § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. sa zločinu prijímania úplatku dopustí ten, kto ako verejný činiteľ v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok.

Objektom tohto trestného činu je záujem na riadnom, nestrannom a zákonnom obstarávaní vecí všeobecného záujmu, pričom páchatelom je špeciálny subjekt (verejný činiteľ). Objektívna stránka spočíva v priamom alebo sprostredkovanom prijatí, žiadosti alebo nechaní si sľúbiť úplatok pre seba alebo inú osobu v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu. Obstarávaním vecí všeobecného záujmu v zmysle ustanovenia § 131 ods. 1 Tr. zák. je činnosť súvisiaca s plnením úloh týkajúcich sa vecí všeobecného záujmu. Nejde len o rozhodovanie orgánov verejnej moci, ale aj činnosť pri uspokojovaní záujmov fyzických a právnických osôb v oblasti materiálnych, sociálnych, kultúrnych a iných potrieb. To znamená, že ide o plnenie úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má záujem celá spoločnosť. Medzi obstarávaním vecí všeobecného záujmu a úplatkom musí byť príčinná súvislosť. Znak „dá si sľúbiť“ predstavuje formu prípravy, ktorá sa však hodnotí ako dokonaný trestný čin. Znak je pritom naplnený, ak páchatel ponuku neodmietne a výslovne alebo konkludentne s ňou súhlasí. Z hľadiska subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa § 15 Tr. zák. trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel a) chcel spôsobom uvedeným v zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom, alebo b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený.

I. Trestný čin prijímania úplatku podľa § 329 TZ, spočívajúci v prijatí, požadovaní alebo prijatí sľubu úplatku v súvislosti s obstarávaním vecí všeobecného záujmu, nemusí byť spojený s porušením povinnosti páchatel'a, ktorá vyplýva z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie, ako je tomu pri trestnom čine prijímania úplatku podľa § 328 TZ.

II. Súvislosť s obstarávaním vecí všeobecného záujmu v zmysle § 329 ods. 1 TZ je daná vždy vtedy, ak páchatel' bez právneho titulu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť materiálnu alebo inú protislužbu za svoje predchádzajúce, prebiehajúce alebo nasledujúce konanie pri obstarávaní určitej veci (vecí) všeobecného záujmu. Také obstarávanie totiž nie je spojené so vznikom akéhokoľvek nároku na plnenie peňažnej alebo nepeňažnej povahy (úplatok v zmysle § 131 ods. 3 TZ), mimo právneho režimu odmeňovania toho, kto obstarávanie dotknutých vecí všeobecného záujmu z dôvodu svojho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie vykonáva (R 21/2015).

K pojmu „obstarávanie vecí všeobecného záujmu“ sa dovolací súd podrobne vyjadril vo svojom prvom rozhodnutí, preto tam uvedenú argumentáciu nebude opakovať a v celom rozsahu na ňu odkazuje (str. 27-28 rozhodnutia).

Na uznanie osoby za verejného činiteľa v zmysle ustanovenia § 128 ods. 1 Tr. zák. je potrebné naplnenie všeobecných podmienok:

- a) konkrétne postavenie, povolanie, služobný pomer alebo určitá funkcia osoby,
- b) podieľanie sa na plnení úloh spoločnosti a štátu,
- c) používanie zverenej právomoci danej v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh.

Ad a) V zmysle ustanovenia § 128 ods. 1 Tr. zák. je verejným činiteľom okrem iných aj príslušník ozbrojených síl, resp. osoba v služobnom pomere.

Ad b) Je zrejmé, že obvinený sa ako príslušník Policajného zboru podieľal na plnení úloh spoločnosti a štátu.

Ad c) Pojem "právomoc" verejného činiteľa použitý v legálnej definícii § 128 ods. 1 Trestného zákona interpretačne vyžaduje prvok moci a rozhodovania, čo znamená mocenské rozhodovanie na právnom podklade uplatňované voči fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré môžu byť takým rozhodnutím obmedzené na svojich (inak právnym poriadkom garantovaných) právach. Nemusí nevyhnutne ísť o formalizované rozhodovanie (vydávanie rozhodnutí s určitými procesne predpísanými náležitosťami a formou), vždy je však spojené so zodpovednosťou za uplatnenie právomoci (§ 128 ods. 1 veta druhá Trestného zákona) [R 48/2017-II].

„... - napríklad príslušník Policajného zboru je oprávnený (je v jeho právomoci) vykonať služobný zákrok spojený so zásahom do telesnej integrity občana (na základe zákona o Policajnom zbore), vo vzťahu k čomu sa musí rozhodnúť bez vydania formálneho rozhodnutia, pri nespĺnení zákonných podmienok však môže byť stíhaný pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa (pri naplnení jeho jednotlivých zákonných znakov).“ (odôvodnenie R 48/2017-II, posledný odsek)

Rovnako je príslušník Policajného zboru oprávnený (má právomoc) na získavanie služobných informácií a ich následné využitie na odhaľovanie trestnej činnosti, resp. uskutočnenie ďalších úkonov za podmienok ustanovených zákonom o Policajnom zbore, resp. Trestným poriadkom. So získavaním služobných informácií je spojená moc, pretože na ich základe sa rozhoduje, ako sa ďalej bude vo veci postupovať, resp. či dôjde aj k zásahom do práv fyzických alebo právnických osôb. Dovolací súd sa preto nestotožnil s tvrdením obvineného, že pri nadobúdaní údajov, ktoré od neho požadoval Mgr. Q. B., nevystupoval v pozícii verejného činiteľa. Navyše je v danom prípade zrejmé, že snahou obvineného nebolo zistiť služobné informácie o zadržaní V. H. od príslušníkov Policajného zboru patriacich pod rozdielne Krajské riaditeľstvo Policajného zboru pre svoju služobnú činnosť, ale za účelom ich následného odovzdania neoprávnenej osobe.

Dovolací súd pri posudzovaní naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol obvinený uznaný za vinného, vychádzal zo skutkových okolností ustálených súdmi nižšieho stupňa. Ako bolo uvedené vyššie, takto zistený skutkový stav nie je dovolací súd na podklade dovolania obvineného oprávnený skúmať a meniť.

Obvinený si ako príslušník Policajného zboru dal pre seba sľúbiť od Mgr. Q. B. úplatok za získanie informácií k zadržaniu V. H., ktoré následne Mgr. Q. B. aj odovzdal. Ako bolo uvedené vyššie, obvinený bol v postavení verejného činiteľa a získavanie služobných informácií predstavovalo obstarávanie vecí všeobecného záujmu.

Pokiaľ ide o ostatné námietky týkajúce sa dokazovania, vrátane tvrdenej absencie dôkazov preukazujúcich vinu obvineného, ako aj o iné hodnotenie dôkazov, tieto dovolací súd nemohol preskúmať, keďže smerujú k posúdeniu skutkového stavu zisteného súdmi prvého a druhého stupňa. Okolnosti vychádzajúce z vykonaného dokazovania sú vylúčené z prieskumného oprávnenia dovolacieho súdu na podklade dovolania podaného obvineným.

Dovolací súd nevzhliadol ani naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Obvinený v súvislosti s inšpekčnou službou súčasne požiadal o prerušenie konania v zmysle ustanovenia § 379 ods. 3 Tr. por. a predloženie žiadosti ESLP na vydanie poradného stanoviska.

S ohľadom na skôr vyslovený názor dovolacieho súdu k tejto otázke, ako aj z dôvodu posilnenia nezávislosti orgánu vyšetrujúceho trestnú činnosť policajtov, dovolací súd nevzhliadol opodstatnenie obrátiť sa na ESLP.

Vzhľadom na to, že v rozsahu námietok obvineného V. W. neboli naplnené uplatnené dôvody dovolania, najvyšší súd jeho dovolanie pomerom hlasov 5:0 podľa § 382 písm. c) Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.